

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K. 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Kaj bode z dopolnilno volitvo v deželni zbor?

Kakor znano, imamo Slovenci v štajerskem deželnem zboru poleg 53 nemških doslej 10 slovenskih poslancev. Mandat gosp. dr. I. Dečka je ngasnil in se na njegovo mesto voli za čas do prihodnjega poletja drug poslanec. Volitve se razpišejo na dne 23. januarja. Prihodnjo jesen bodo pa splošne volitve, ker takrat 6 letna doba vsem poslancem poteče. Prihajajo na nas od vseh strani vprašanja, kako stališče bode zavzela narodna stranka, koga bode priporočila v izvolitev, kako se pripravlja za volitev za takozvani Dečkov mandat?

V ti zadevi je odločitev pri naši stranki v rokah naših somišljenikov volilcev v prizadetih okrajih. Glavno načelo naše stranke je, da se pusti prosta volja ljudstvu in ne vodstvu stranke. Vsekako bode se torej tudi pri teh volitvah jednako postopalo. Prihodnji mesec skličemo zaupni shod narodne stranke za okraje Celje, Vranksko, Gornjigrad, Laško, Šmarje in Konjice in ti zaupniki bodo odločili. Edino njih odločitev bode za stranko prišla v poštev. Vršil se bo ta shod v zvezi s sejo glavnega odbora stranke. Vendar danes kratko prijavimo glasove naših zaupnikov o taktiki v ti zadevi, ki pa niso za nikogar obvezni.

Mnogoštevilni glasovi se izražajo v tem smislu, da naj narodna stranka na vsak način poseže v volilni boj in naj postavi narodnega kandidata. Povdarja se, da v deželnem zboru mora nastati nekaj spremembe in da mora priti tja če tudi samo eden zastopnik narodne stranke k 9 poslancem klerikalne in prvaške struje. Ker bode pri splošnih volitvah stranka gotovo stopila v volilno borbo, naj se začetek stori že zdaj pri dopolnilni volitvi, najsibode izid kakoršenkoli.

Drugi somišljeniki narodne stranke pa ravno tako odločno odsvetujejo, da bi se narodna stranka kot taka zavzela za dopolnilno volitev. Volilni okraj je tako nesmiselno obširen, da bode imel vsak zastopnik, ki bode hotel biti prav ljudski zastopnik, v tem okrožju težko stališče. Vsekako je pričakovati, da bode po splošni volilni prenosni ta okraj razpadel in se bodo okraj drugače

zložili. Kako more eden sam poslanec uspešno upoštevati želje Gornjegrajčanov, Konjičanov, Vrančanov, Šmarčanov, Savinčanov in Celjanov obenem?

Na drugi strani se povdarja, da pripadajo poslanci dosedanjega deželnega zbora le klerikalni in prvaški struji in bi ne kazalo, da bi narodna stranka hotela pridobiti baš edini deseti mandat. Pet let so delali dosedajni poslanci, odgovornost za pet let imajo torej nositi oni, naj jo nosijo sami tudi za zadnje mesece, kar bode še životaril stari deželni zbor. Deželni zbor bode opravil le še eno večjo nalogo, da sprejme nov volilni red, ki je s sedmimi pečati zapečaten knjiga. Ne pričakujemo, da bodo Slovenci mogli sploh kako za nas ugodno spremembo doseči, ker so v pretežni manjšini, nočemo torej, da bi zaupnik naše stranke pri ti prenosni sodeloval. V dosedajnih vodilnih krogih ni bila navada, da bi se priznalo, da poleg nekterikov še drug kaj razume. Ne kazalo bi radikalno dregati baš sedaj v te razmere, ker se ima obenem opraviti z neprimerno občutljivostjo, ki smatra za lastno razžalitev, če kdo vsega ne more odobriti. Morebiti je pa za narodno stranko tudi boljše bodoče mesece posvetiti mirnemu notranjemu delu. Marsikomu ni nič bolj všeč, nego videti, da se zapleta naša organizacija v boje, od katerih drugi hasek vlečejo. Zato je pač treba pomisliti, ali se naj tako veselje privošči našim prijateljem tudi tokrat. Narod naj vidi, kaj so dosedajni zastopniki v deželnem zboru dosegli, narodna stranka naj pa krene pogumno v boj ob priliki splošnih volitev v deželni zbor, na ktere bode nam čakati komaj pol leta.

Objavili smo obe mnenji, ki se o bodočih dopolnilnih volitvah v štajerski deželni zbor oglašate. Naše somišljenike pozivljamo k premišljevanju, kaj naj se sklene. Če bode sklep storjen, potem se ga bodemo z vso žilavostjo držali, naj se odločitev nagne na to ali ono stran,

Toliko o volitvi, ki bode za okraje Celje, Vranksko, Gornjigrad, Laško, Šmarje, Konjice skupno dne 23. januarja 1908. Več pravočasno!

Novi ministri.

Po izidu volitev je bilo takoj jasno, da se ministerstvo, kakor je bilo do takrat, ne bo moglo več dolgo držati in da bo treba le močnega sunka, da razpade to ministerstvo. Razmerje strank se je namreč pri volitvah zdatno spremenilo in zgodilo se je, da nekateri ministri sploh niso imeli ali pa jako oslabiljene stranke za svoje ozadje.

Ta močni sunek je prišel — z nagodbo. Vlada je iskala zaveznikov — a jih ni našla. Šele ko se je razni ločnim strankam obljubilo zastopstvo v ministertvu, so se udale.

In tako stojimo pred dejstvom, da so se razmere v ministerstvu korenito spremenile. Odstopili so ministri: dr. Fořt (trgovina), dr. Pacak (češki minister-rojak), Prade (nemški minister-rojak), in grof Auersperg (poljedelski minister). Na novo pa so imenovani: dr. Alfred Ebenhoch (nemški klerikalec) kot poljedelski, dr. Franc Fiedler (Mladočeh) kot trgovinski, Karl Prašek (češki agrarec) kot češki, Franc Peschka (nemški agrarec) kot nemški minister-rojak in dr. Albert Gessman (nemški klerikalec) začasno kot minister brez portfelja, ki pa dobi z novim letom portfelj ministra javnih del, katero ministerstvo se šele snuje.

Značilno pri tem je, da sta prišla v novo ministerstvo, kar je seveda popolnoma naravno vsled razmerja strankarskih sil, dva klerikalca. S tem se začneja proces, ki se bo dosledno nadaljeval: poklerikaljenje vlade.

Nas zanima pri celi stvari vprašanje, ali so pri prenosni ministerstva Jugoslovani prišli v poštev ali ne — in zakaj ne? Jasno je vsakemu, da bi pri tako važnem prevratu v političnem življenju države morali tudi Jugoslovani napeti vse sile, da se nam izpolni končno zahteva po zastopstvu v ministerstvu. Gotovo je bilo, da bi bila zadela ta naša zahteva vsled razcepljenosti naših poslancev na najvišjem mestu na hud odpor, a gotovo je bilo tudi, da bi pri odločnem skupnem nastopu obeh jugoslovanskih klubov vsaj v tej zahtevi se bila vlada uklonila in bi bili dobili Jugoslovani zastop-

LISTEK.

Jarema.

Pripovedka iz zaporoškega življenja. Prevel iz maloruščine Podravski.

(Dalje.)

Ko Jarema ubije Čelibeja, vjame njegovega konja, razreže s kindžalom jermenje, s katerim je bila privezana deklica, ter jo previdno položi na tla. In oko se mu zavzame in srce mu nemirno zatriplje pri pogledu na deklico, ki je ležala pred njim. Odkar je bil živ, še ni videl takšne krasote.

Deklica je ležala na tleh ter se ni ganila.

Jarema odveže od sedla leseno čutarico ter ji jame brizgati vodo v lice; preplašena odpre deklica polagoma oči. Njene črne oči zagore v radostni nadi, ko zagleda pred seboj zalega Kozaka in tih nasmehljaj zaigra na njenih ustnicah v nagrado rešitelju, ki jo je prijazno gledal.

Deva se urno otrse straha in čez malo časa začne pripovedovati Jaremi, ka .o so Tatarji napadli pristavo njenega očeta, starega Zaporozca Burlaja, ki je bil odrinil po svojih opravkih na Ukrajino; — kako so posekali hlapce, njo samo

pa zvezali ter oddali Tatarju, ki leži sedaj ondi ubit. Zapazila je, kako naglo so napadli Kozaki Tatarje. Tatar pa jo je vrgel na sedlo, ter jo privezal na vso moč z jermenom ter odrinil ž njo na stepe; in prišla je ob zavest.

Jarema je poizvedel, da jo kličejo Katrico, da je edina hči zaporoškega Kozaka Burlaja, kateri je zapustil Sič in živel zelo daleč odtod na svoji pristavi v Črni Balki.

Na stepi je postalo mirno, le tam daleč so nalik migotajočim točkam bile opaziti tatarske in kozaške kučme. Jarema je sklenil odpeljati deklico domu. Vzame še Čelibejevo bogato orožje, se polasti njegovega konja in orožja ter se poda s Katrico na pot.

Ni dolgo trajalo, in dospela sta na pristavo. Povsod je bilo zapaziti sledove razbojniškega napada. Okrog hiše je ležalo nekoliko ubitih hlapcev z odrezanimi ušesi in nosovi; v koči je bilo vse narobe.

Komaj se je bil Jarema s Katrico umaknil v koč, kar pridrvi na penečih se konjih z nekoliko Kozaki Burlaj; popustil je bil na stepi svoje vozove ter stekel, da reši edino svojo hčerko. Starega Kozaka, ki nikdar ni plakal, so zalile

solze, ko mu Katrica pove, kako je bila rešena. Krepko je objel ter poljubil Jaremo in ga prosil, naj ne pozabi njegove pristave, kjer ga hoče vsikdar sprejeti kakor svojega lastnega sina.

Jarema tudi v resnici ni pozabil starega Burlaja; pogostoma je pogledal tje kaj. In vroče se je bil zaljubil v črnooko Katrico, a ona v njega še bolj.

Vse to je sedaj stopilo Jaremi živo pred oči, ko je molče jezdaril s tovarišem po tih stepi proti Črni Balki. Spominjal se je toplih nočij, ki jih je prebil pod košato lipo s Katrico v razgovoru. Spominjal se je njenega prvega vročega poljuba, svoje prve mlade ljubezni in pri spominu na to je kar strepetal in njegovo prenapolneno srce je močno zatripalo.

Jarema je bil Zaporozec od glave do nog. Kot sirota je bil dospel iz Ukrajine na Sič ter prehodil skupno s svojim očetom, atamanom Čičiporenkom, trdo šolo kozaškega življenja; drznost in hlabrost sta mu dajali čast in veljavo. A tam ni bilo prostora za žensko z vnetimi dokazi ljubezni.

Nalik kugi so podili Kozaki ženske od sebe in na zaljubljenega Kozaka so se kar sipali na-

vo v vladi. Ali pa sta oba kluba v tem važnem trenutku nastopila enotno?

Žalibog, ne! Nasprotno, odločno odklanjali so klerikalci zahtevo, da se da Jugoslovanom ministra rojaka. Da je to res, naj pokažejo besede dr. Šusteršiča, ki jih je izrazil proti uredniku „Parlamentarne korespondence“, kateri pa je tozadevno interveniral:

Urednik: „Kako je, velečenjeni gosp. doktor, Vaše mnenje glede v zadnjem času ponovno na površje stopajočega vprašanja o jugoslovanskem ministru?“

Dr. Šusteršič: „V današnjih razmerah to vprašanje zame ne eksistira.“

Tako dr. Šusteršič. Jasno je, da je vlada z veseljem pograbila dejstvo, da klerikalci nočejo o jugoslovanskem ministru „v današnjih razmerah“ ničesar slišati in da je kratkoma šla preko tega vprašanja na dnevni red.

Tako vrše klerikalci dan za dnem izdajstvo za izdajstvom nad našimi narodnimi interesi — in to pod patronanco dr. Šusteršiča in dr. Korošca.

Žalosten pogled v bodočnost!

Mi smo svoječasno razpravljali o tem vprašanju in smo takrat pisali: „Začasno naj se dodelita morebiti češkemu ministru rojaku za slovenske zadeve vsaj dva sekcijska šefa, sčasoma pa moramo doseči svojega ministra-rojaka.“

Človek bi mislil: vsaj to zahtevo bodo naši poslanci z vso odločnostjo povdarjali in jo dosegli.

In kaj vidimo? Nemškemu ministru rojaku se je pridružil nemški poslanec Dobernig kot dvorni svetnik. V rokah bo imel imenovanja uradnikov na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. Tako se bo nadaljevalo ponemčevalno delo, morda še v hujši meri kot doslej, ker bo Dobernig imel se ozirati v prvi vrsti samo na naše dežele, dočim je Prade moral obračati pogled na celo državo. Mi pa ne bomo imeli nikakega zagovornika pri vladi, prodani bomo nenasitnemu nemštvu na milost in nemilost.

Bridko se bo maščevalo to delo klerikalnih poslancev nad slovenskim narodom, a pride čas, ko se bi bridko maščevalo tudi nad klerikalci samimi.

Hmelj.

V zadnjem „Slov. Gosp.“ se je zopet oglasil znani hmeljski veščak, ki brez „spufanih študentov“ ne more živeti in je precej podoben znani denuncijantski kreaturi med celjskimi profesorji, ter pravi, da je vse to, kar določajo vsled posredovanja hmeljarskega društva v Žalcu in poslanca Robleka, pravzaprav je itak v postavi sami določeno. Zato nekoliko pojasnil.

§ 7 omenjenega zakona določa, da se **sme** naredbenim potom dovoliti za razne hmelje začasna raba nekaterih hmeljskih imen, katera so se dosedaj v trgovskih običajih rabila kot označba kakovosti in ne več kot označba provenijence.

Taka imena so n. pr.: „hmelj iz žateških sadežev“, „iz Ustjeških sadežev“, „Češki hmelj“, „Češki hmelj za ležak“, „Chois Bohemian hops“, „Bohemian hops“, „Houblou de Boheme“ in drugi.

smehi tovarišev. Jarema je preveč vneto čutil dokaze ljubezni, da bi jo bil končal kar precej v začetku.

Zapustiti Sič ter udati se sami ljubezni, za to je bil preveč strasten Zaporozec; zapustiti ljubljeno devo ter udati se kozaškimi običajem — za to pa mu je nedostajalo moči. Zato pa treba skriti ljubezen na takšnem mestu, kjer je nobeno radovedno oko več ne more videti.

II.

Ko sta prenočila na stepi, sta drugi dan proti poldnevu bila naša popotnika že tako blizu Črne Balke.

Kdo ne pozna Črne Balke in pristave starega Burlaja?!

Na stepi ni večjega bogatina nego je Burlaj; nihče nima toliko tabunov bistrih konj, kakor stari „duka“, nihče nima takšne zale hčerke! Ni malo živahnih molodcev zahajalo na hutor, hoteč se zaljubiti v brhko deklico; ni bilo malo čopastih Kozakov, ki so sedeli na širokih klopih s pipami v zobeh, ozirajoč se v črne oči zale kraljice.

Kakor bujna roža se je razcvetela Katrica na širokem svetu pod pekočimi žarki vročega solnca. Že v mladosti je zgubila mater ter bila,

Pred izdajo teh naredb je hotela vlada slišati mnenje prizadetih in merodajnih činiteljev ter je pozvala kmetijske družbe in trgovske zbornice hmelj pridelujočih dežel ter hmeljarska društva, naj izrazijo svoje mnenje kakor tudi svoje želje.

Od vseh hmeljarskih društev je bilo južnoštajersko v Žalcu edino, katero je zahtevalo in povdarjalo potrebo dovoljenja nadaljnje rabe imena „Češki hmelj“ in „Bohemian hops“ za naš hmelj, dočim so češki hmeljarji v svojem obsežnem poročilu na ministerstvo **odločno zahtevali, da ne sme vlada pod nobenim pogojem dovoliti v § 7 dopustnih olajšav.**

Tudi hmeljarji iz Gornje Avstrijske, Moravske in iz Galicije se niso izrazili za vporabo gornjih olajšav, ampak izrekla se je kmetijska družba za Gališko in trgovska zbornica Lvovska prvotno celo **proti** našim zahtevam in le posredovanju poslanca Robleka je pripisovati, da so še v zadnjem hipu nvideli svojo zmoto in so se brzojavnim potom pridružili protestu Južnoštaj. hmelj. društva zoper samoljubne zahteve čeških hmeljarjev.

Naše hmelj. društvo je edino zahtevalo, naj se vlada posluži v § 7 jej dane pravice, dovoliti te nam potrebne izjeme in znano nam je, koliko truda je imel poslanec Roblek v uresničenje istih, ker so mu nasprotovali mnogoštevilni nemški in češki poslanci.

Vlada bi te nam toli koristne določbe gotovo ne sprejela v svoje naredbe, ako bi jih ne bil nihče zahteval, ako bi bila hmeljarsko društvo in posl. Roblek čakala — kakor so to storili poslanci Korošec in njegovi zvezarji — da jim priletijo pečeni vrabci kar sami v usta.

Isto kot v § 7 velja tudi o določbah glede hmeljskih mešanice.

Gospodarjev „veščak“ pa piše o tem:

„In kar sem že opetovano povdarjal, to so pokazale tudi sedajne izvršilne naredbe, namreč, da savinski hmelj ne bo trpel pri trgovini, ker se sme mešati z vsakim, tudi češkim hmeljem ter ni treba navajati množine mešanice.“

Ta „veščak“ je pa res brihtna glava. On je že kar naprej v proroškem duhu „povdarjal“, da kupčija s hmeljem ne bo trpela in da bo prišel oni nam ugodni pasus o hmeljskih mešanicah v izvršilne naredbe.

Sicer se omenjeni pasus nekoliko drugače glasi in je njegov pomen tudi nekoliko drugačen kakor ga ta „veščak“ citira in tolmači, vendar se mora čudom priznati, da ima ta Gospodarjev članek za današnji čas izreden dar prorokovanja, seveda le takrat, kadar se gre za to, odrekati komu upravičeno pripisane zasluge. Globoko obžalovati je le, da ga ta vzvišeni dar takoj zapusti, kadar bi mogel z njim komu kaj koristiti. Škoda! Tako zelo redki so danes pravi proroki, in če na katerega naletiš — pa ti ne more nič pozitivnega prorokovati.

Kako škoda, da ni mogel — vsaj svojim zvezarjem — proroško namigniti, da bo cena hmelju poskočila.

Koliko zaželjene hvale bi si bil tako lahko brez vsega truda zaslužil? — Pa šment je, da je Vaš dar prorokovanja istotako negativen, kakor Vaše „delovanje za narod“ sploh.

pod varstvom mračnega očeta, bivšega Sičevca ki je bil v marsikaterem pohodu ter se vsikdar vrnil z bogatim plenom.

Pogostoma so zahajali na hutor sivobrasti dedci z licem, opraskanim od ran, pripovedujoči nekdanje svoje dogodke. In marsikatero uro je sedela zatopljena v misli pod ono košato lipo, misleča na pogumne Kozake, kako veslajo na lahnih čajkah preko razburkanega morja, da razsekajo s sabljo verige bratov, nahajajočih se v turški sužnosti.

(Dalje prihodnjic.)

Kaj si narod pripoveduje o nekdanjih studeniških dominikankah?

(Iz dravinjske doline.)

Pred več kakor 140 leti sta nesla pozno zvečer dva orjaška hlapca žičkega samostana precej velik zaboj iz Studenic, kjer so bile takrat dominikanke, proti Špitaliču.

Dolga pot, težavna nošnja, obenem pa skrajna nezadovoljnost v samostanski službi je povzročila, da sta dala svoji nejevolji duška v ne posebno nežnih besedah, v kletvi.

V soteski med Žičami in Špitaličem posta-

Občine gornjegrajskega okraja — vaša prava ura se bliža!

V petek, dne 22. listopada, se bode vršila od Pake do Gornjegrada komisija za zgradbo normalnotirne železnice. Občine in drugi zanimanci bodo ob tej priložnosti obljubili na zapisnik svoje prispevke ter ob enem stavili za nje svoje pogoje.

Ti pogoji bodo po jedni strani gospodarskega, po drugi pa narodnega in političnega značaja.

Iz narodnega in političnega stališča bodo zavedne občine gornjegrajskega okraja gotovo čuvale slovensko lice in značaj svoje lepe romantične doline in bodo dale na zapisnik pogoje, da hočejo k železnici prispevati določene vsote le tedaj, če bodo na vseh postajah slovenski uapisi na prvem mestu, da se bodo imena postaj klicala v slovenskem jeziku, da bodo vsi razglasi, vozni listki itd. tiskani na prvem mestu v slovenskem jeziku in da se bodo na železnici nastavljali le uradniki in uslužbenci slovenske narodnosti, popolnoma večji v govoru in pisavi slovenskega jezika.

V pravem smislu pa ne zadostuje taka izjava, temveč je potrebno, da se njena izvršitev tudi zagotovi. To se doseže, če se zapiše v zapisnik zavarovanje, da občine niso dolžne k železnici ničesar prispevati, ako bi se le edem teh pogojev ne izvršil, oziroma če bi se železniška uprava po izplačilu obljubljenih vsot v poznejših letih več ne ozirala na te pogoje, da je potem dolžna ona, oziroma država vse vplačane vsote občinam vrniti.

Le ta nastop občin bode obvaroval zgornjo Savinsko dolino pred potujčevanjem ter zagotovil Slovencem kruh pri železnici.

Znano je, da ljubijo zgornji Savinčani svojo domovino, zato upamo, da jo bodo znali ohraniti na svojo čast neomadeževano pred ostudnim potujčevanjem ter zagotoviti koristi železnice sebi in slovenskemu narodu.

Slovenska domovina naj obdrži vselej in povsod svoje lepe slovensko lice, a zavednost Savinčana naj ostane tudi zanaprej uzor narodne zavednosti!

Avstro-ogrška nagodba.

Piše dr. Z.

(Dalje.)

Drugače pa je glede vprašanja, kako se naj krijejo skupne potrebščine, kako se naj urejujejo državne kreditne razmere in izvršuje vojaška dolžnost. Tega se ni moglo za nedogledne čase naprej določiti. Saj je odvisno vse od notranjih razmer v vsaki delni državi, katere razmere se s časom izpreminjajo. Zato je treba glede teh skupnih zadev od časa do časa posebnih dogovorov med obema državama.

Ti dogovori se tičejo predvsem predpisov, kako postopati, da se določijo prispevki obeh držav za pokritje skupnih zadev, potem pa, koliko ima ta ali ona država prispevati. Dolg, katerega prispeva vsaka polovica k skupnim potrebščinam, imenuje se kvota.

Da se določi kvota, izvolita oba parlamenta, avstrijski in ogrski, iz svoje srede odposlance,

vita zaboj prav krepko ob tla, da bi si zopet odpočila.

„Urh“, pravi mlajši hlapec, „kaj neki nosiva danes zopet v velikem zaboju?“

„Čestokrat opravljam nocoj ta posel; a povem ti, da ga več ne bodem! Kristof, jutri ostavim menihe. Pojdi z menoj, vem za boljšo službo doli ob Sotli!“

„Ha, pojdiva kar nocoj, Urh! Še danes mi je zapretil pater Bruno, da me da zapreti radi neke malenkosti; nezasluženi kazni se rad izognem ter svetujem, da se sploh ne vrneva v samostan. Predno pa jo popihava, poglejva, kakšno breme so nama danes naložile pobožne nune.“

„Ako pobegneva, ne moreva vzeti vsega seboj, kar je v obsežnem zaboju; raji vrziva zaboj z vsebino tu doli čez pečevje v potok!“

Hkrati se iz zaboja zasliši trepetajoč, proseč ženski glas.

Hlapca odpreta zaboj, v njem pa najdeta prestrašeno, mlado — dominikanko . . .

To si pripoveduje narod v dravinjski dolini v različnih variantah. Vsekakor pa je stvar značilna za isto dobo.

„Spufan študent“.

tako zvane kvotne deputacije. Te kvotne deputacije izdelajo sporazumno z ministerstvi načrt, kateri se predloži obema parlamentoma v odobrenje in če je ta sprejet, cesarju v potrjenje. Ako se deputacije ne zedinijo, zedinita se parlamenta; ako se tudi ta ne zedinita, odloči cesar. Kvota se sme določiti le za gotovo dobo, navadno za 10 let naprej, cesar pa samo za 1 leto. N. pr. ko bi znašali skupni stroški 100 in bi znašala kvota za Avstrijo 70%, za Ogrsko pa 30%, tedaj bi morala prva prispevati k znesku po 100 70, druga pa 30. Čim pa je delež (kvota) določen, je stvar vsake polovice, da svoj del pripravi in odda v skupno blagajno.

Ker pa je carina, ki se pobira na avstro-ogrskih mejah od uvažanega inozemskega blaga, obema polovicama skupna, odšteva se njen čisti znesek predvsem od skupnih izdatkov, ostanek šele se med obe polovici razdeli. N. pr.: Skupni izdatki znašajo 100, čisti znesek carine 10. Tedaj se odšteje od zneska 100 najprej carina po 10 in ostanek po 90 se šele razdeli tako, da pripada na eno polovico 70%, na drugo pa 30%.

Tu je treba koj pripomniti, da se carina odšteva le dotlej, dokler obstoji med obema polovicama carinska in trgovinska zveza. Ko bi se pa med obema državama sklenila mesto carinske in trgovinske zveze carinska in trgovinska pogodba, potem odpade dosledno tudi skupno zaračunanje čistega carinskega zneska. Ker sta se avstrijska in ogrska vlada dne 5. vinotoka t. l. dogovorili, da stopi v bodoče na mesto zveze carinska in trgovinska pogodba, se bo potem takem skupno zaračunanje tudi prenehalo.

Kadarkoli pride med Avstrijo in Ogrsko do pogajanj, vsikdar je visokost kvote, deleža, ki ga ima vsaka polovica k skupnim izdatkom prispevati, predmet najhujših bojov. Prvotno t. j. l. 1867, je bilo dogovorjeno, da prispeva Avstrija k vsaki stotinki 70, Ogrska pa 30. Ko se je Ogrski kroni priklopila nekdanja Vojna granica, se je ogrski delež (kvota) zvišal od 30 na 31⁴/₄, avstrijski pa znižal od 70 na 68⁶/₆. Leta 1899 pa je zopet prvi zvišal na 33⁴/₄, drugi pa znižal na 66⁶/₆. Z ozirom na to pa, da mora Ogrska povečana po Vojni granici plačevati k skupnim izdatkom razven gori navedenega deleža predvsem še 2%, znaša sedaj njen pravi delež (kvota) 33³/₄₉, avstrijski pa 66⁶/₄₉, ali z drugimi besedami, k vsaki kroni, ki se steka v skupno blagajno, prispeva danes Avstrija 66⁶/₄₉ vin., Ogrska pa 33³/₄₉ vin. Delež se določa z ozirom na davčno moč.

Do letošnji nagodbi ima ogrska kvota znašati zopet za 2% več, avstrijska toraj za toliko manj.

Kakor znano, ni hotela Ogrska pri prvi nagodbi l. 1867 ničesar vedeti o skupnih dolgovi, češ, Avstrija jih je brez dovoljenja Ogrske napravila, Avstrija jih naj nase prevzame. L. 1867 so znašali državni dolgovi 3.025.315.000 gl., razven tega je dolgovala avstrijska država tedanji avstrijski narodni banki 80 mil. gl. Uvidevši pa, da Avstrija ne more vsega dolga sama prevzeti, privolila je Ogrska prevzeti od vsega dolga del obresti po 29.188.000 gl. na leto. S tem pa še vprašanje

državnega dolga ni bilo rešeno. Kajti vsaka polovica si je pridržala pravico, visokost svojih obrestij znižati s tem, da plača na del glavnice. Sporno pa je bilo takoj, kako določiti glavnico, katero hoče ta ali ona država odplačati. Ogri so jo hoteli določiti tako, da se njih letni obrestni prispevek po 29.188.000 gl. kapitalizira in sicer na podlagi 5% obrestne mere. Avstrija pa se je temu protivila, češ da ni za podlago jemati imenske (nominelne) 5% obrestne mere, ampak le dejansko (efektivno) 4²/₁₀₀. Razložek bi bil ta, da bi morala Ogrska, ko bi se vzelo 4²/₁₀₀ na podlago, plačati veliko večjo svoto, kakor če bi se vzelo 5%. Po novi nagodbi se mora Ogrska svojih prispevkov k starim državnim dolgovom rešiti s tem, da plača glavnico, ki se dobi, ako se pomnoži njih letni obrestni prispevek z obrestno mero po 4³²⁵/₁₀₀, cesar pa seveda ne bode in more zlahka storiti.

Stara navada železna srajca.

Deželni odbor v Gradcu je bil od nekdanj vaju s slovenskimi občinami po nemško uradovati. Ker so slovenske občine v svoji veliki nezavednosti k temu molčale ter niso niti prsta ganile proti ti nezakonitosti, se je deželni odbor svoje nemške razvade tako privadil, da se je ne more odvaditi, ter misli, da ni mogoče, da bi slovenske občine hotele zdaj imeti one svoje pravice, katerih se prej nikoli niso zavedale.

Znano je, da je bil deželni odbor na tožbo občine Kokarje lani pri državnem sodišču obsojen radi prestopka zoper ravnopravnost slovenskega jezika, ker ni občini Kokarje na njeno slovensko vlogo v slovenščini odgovoril. Vkljub svoji obsodbi, odgovarja on občini Kokarje tudi znanprej na njene slovenske vloge v nemščini. Občina Kokarje zbira po jedni strani njegove nemške odgovore ter jih predlaga c. kr. ministerstvu za notranje zadeve, da pouči osrednjo vladu o krivičnem ravnanju deželnega odbora, po drugi strani pa, če tako nanese, ne izvrši tega, kar deželni odbor z nemškimi dopisi zahteva.

Pred kratkim je občina Kokarje zaprosila za slovenske tiskovine „Godbeno dovoljenje“. Deželni odbor ji je doposlal samonemške tiskovine. Občina mu jih je vrnila z naznanilom, da se ne morejo rabiti, ker ne ustrezajo določbam člena XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. XII. 1867 l. drž. zak. broj 142, ki je bil izdan za določitev pravic državljanov, a ne za c. kr. oziroma deželne urade in da občina ne odstopi od svoje jezikovne pravice, temveč zahteva odločno, da se ji naj dopošljejo tiskovine „godbeno dovoljenje“ v slovenskem jeziku, kajti le takšne razumejo župan, odborniki in občani. Dokler se ne dopošljejo takšna zakonu ustrezajoča godbena dovoljenja, bode občina izdajala na navadnem papirju v slovenskem jeziku spisana godbena dovoljenja, ki niso v evidenci deželnega odbora.

Ker deželni odbor izključuje slovensko občino od njenih jezikovnih pravic, dobro, izključi slovenska občina deželni odbor od kontrole nad izdavanjem njenih godbenih dovoljenj.

Naj blagovolijo vse slovenske občine tako ravnati, uspeh ne more in ne sme izostati.

Naša moč se naj pokazuje in javlja iz občin, ta sega v sredino deželne in državne uprave ter je najmočnejši poziv, naj začno v Gradcu in na Dunaju izvrševati zakonito ravnopravnost slovenskega jezika.

Iz političnega sveta.

V državnem zboru

so bili novi ministri v torek 12. t. m. jako viharno in neprijazno sprejeti. Demonstracija proti klerikalnima ministroma od strani socijalnih demokratov in proti češkima ministroma od strani čeških radikalcev je trajala precej dolgo, skoro četrt ure. Predlog poslanca Nēmca (soc. dem.), naj nova vlada razvije svoj program, je bil le z neznatno večino odklonjen. Tudi to je slabo znamenje za novo vladu. — Nadaljevala se je razprava o oskrbljenju družin, katerih očetje morajo kot rezervisti na vojaške vaje. V debati, v kateri je poslanec Einspinner govoril za odpravo vojaških vaj, se je oglašil tudi bržčasni naslednik domobranskega ministra general Georgi in je dosegel s svojim nastopom velik uspeh. Pokazal se je kot moža modernega mišljenja, ki ima srce za potrebe vojakov in razum za želje poslancev. — V začetku se je vložil med drugimi posl. dr. Korošec interpelacijo na trgovskega ministra zaradi premeščanja slovenskih poštinih uradnikov. — Poslanec dr. Gregorič (goriški klerikalec) stavi predlog za ustanovitev slovenskih paralelk na gimnaziji v Gorici.

V nagodbenem odseku

je posl. dr. Laginja izjavil v imenu „zveze južnih Slovanov“, da ta iz načelnega nasprotstva proti dualističnemu temelju države ne more nagodbe sprejeti.

Domobranski minister Latscher

sicer še ni dobil naslednika, to pa samo zato, da da odide bolj v časti — na tihem. Njegov naslednik baje postane skoro gotovo general Georgi, ki je star šele 50 let; velja za odločnega pristaša dveletne vojaške službe.

Poljski klub

Ker je dozrajni predsednik poljskega kluba Abrahamowicz postal poljski minister-rojak, je izvolil poljski klub svojim predsednikom dr. Glombinskega.

Tretja ruska дума

je bila včeraj slovesno otvorjena.

Škofje in „katoliško“ vseučilišče.

V torek 12. t. m. so se škofje skoro iz cele Avstrije, med temi tudi Napatnik (Maribor), Sedej (Gorica) in Mahnič (Krk) [kje pa je bil Jeglič iz Ljubljane?] posvetovali glede ustanovitve „katoliške univerze“ v Solnogradu. Baje se ena fakulteta že otvori s prihodnjim letom.

Ministerstvo javnih del.

Z vso gotovostjo se zatrjuje, da se ustanovi ministerstvo javnih del. Sestojalo bi iz sekcije za montansko industrijo, ki pripada sedaj poljedelskemu ministerstvu; dalje bi spadale v njegov delokrog delavska statistika in socijalno-politična zakonodaja, končno vodne stavbe.

Češki narodni klub.

V torek popoldne se je vršila konferenca parlamentarnih komisij mladočeškega, agrarnega in katoliško-narodnega kluba, ki je sklenila ustanovitev skupne zveze pod imenom: Češki narodni klub, ki bo obsegal omenjene tri klube. Novoustanovljeni klub bo nekako parlamentarno ozadje

Obrtni vestnik.

Slovenskim obrtnikom! Od mnogih strani smo dobili pozive, naj bi se v listu včasih bavili obširneje tudi z raznimi obrtništva se tičočimi vprašanji. Sklenili smo, vsakih 14 dni posvetiti del lista temu važnemu udu narodnega telesa. Prosimo slovenske obrtnike, da nas v tem podpirajo ter nam pošiljajo obilo gradiva. Želimo pa, da bodi to gradivo stvarno, ker same tožbe ne pomagajo nič. Tudi na razna vprašanja bomo radevolje odgovarjali.

Nekatere važne določbe novega obrtnega reda objavimo v prihodnjih številkah „Narodnega Lista“.

Kaj bo z nami obrtniki na starost?

Mnogokrat sem že čital, da se je pridne pomočnike, ki so več let delali pri enem mojstru, odlikovalo ali premijiralo. Ne zavidam jim tega, nasprotno. Desetkrat in stokrat večje premije zaslužijo! Človek, ki se mu pri težkem delu skrivi hrbet in mu oslabe noge, pač tako nagrado krvavo zasluži.

Vendar — taka nagrada je za enkrat! A kaj na starost, če si obrtnik ni mogel pri današnjem težavnem stanju obrti pripraviti zadostnih življenjskih sredstev? Kot učenci in kot pomočniki smo spoznavali pri svojih mojstrih in spoznavamo kot mojstri sami na sebi naš žalostni

položaj. Skoraj bi pritrldil onemu, ki pravi, da se mu je kot pomočniku boljše godilo kakor mu gre sedaj kot mojstru.

Skrb za stanovanje, za materijal, za odjemalce, za družino, za plačevanje delavcev, za davke itd. — kaj naj pa še ostane obrtniku v današnjih razmerah na stare dni.

Kdor pregleda vrste našega obrtništva, vidi naš obupni položaj. Žal le, da obrtniki sami nečejo še tega spoznati v polni meri, ker sicer bi od Mure pa doli do Save zadonel klic: Slovenski obrtniki na Štajerskem, združimo se v našo obrambo, zahtevajmo združeni zaščito obrti od strani vlade.

Kar je v danem položaju najvažnejše za nas, je: zahteva po splošnem zavarovanju obrtnikov za starost in onemoglost.

Danes vidimo, kako marsikateri pomočnik, ko vidi žalostni položaj v obrti, tej obrne hrbet in si pojde iskat kruha v druge poklice.

In vidimo tudi, koliko mojstrov preklinja svoj stan in izgubi veselje do vsakega dela.

Naša najvažnejša zahteva je torej: starostno zavarovanje! Za to zahtevo pa moramo nastopiti obrtniki kakor en mož, in naši poslanci nas morajo v tej zahtevi odločno podpirati.

Upamo, da bo vlada v predlogi za tako zavarovanje, katero je obljubila v prestolnem govoru in katero je že deloma zasigurano, se posebno ozirati tudi na obrtniški stan. J. Č.

Nekaj o osrednji zadružni blagajni.

Velikega pomena za malo obrt in malo kmetijstvo bi bila ustanovitev takega zavoda. To je spoznala tudi vlada, ki je predložila že tudi načrt, kako bi se dobila potrebna sredstva in bi se določile meje državne podpore.

Namen osrednje zadružne blagajne bi bil: kreditnim zavodom za osebni kredit malemu obrtništvu in malemu kmetijstvu, — torej zavodom Schultze-Delitzschevega in Raiffeisenovega sistema — odpreti cen kredit državne banke. Osrednja zadružna blagajna bi združila vse obstoječe kreditne zavode in bi povzročila polagano izjednačenje povpraševanja po denarju s ponudbo ter tako ureditev obrestne mere.

Vlada da za novi zavod ustanovni fond v znesku 6 mil. kron in daje skozi 5 let letne podpore po 100.000 kron po 2% obresti, ki jih bo plačevati šele, ko bo že izkazan rezervni zaklad.

Načrt za ustanovitev takega zavoda je vsakakor lep in vlada stori veliko delo, ako ta načrt čimprej poskusi izvesti. Šlo se bo sedaj za to, ali bodo tudi poslanci v državnem zboru spoznali veliko važnost zadeve in jo pospešili, kolikor mogoče.

Naša poslanca pozivljemo v imenu slovenskega obrtništva, da posvetita tudi temu vprašanju veliko pozornost!

čeških ministrov v kabinetu in del Beckove vladne večine. Po rekonstrukciji kabineta je razlikovanje teh treh skupin postalo naravno. Izven češkega narodnega kluba ostanejo — razen soc. dem. — češki radikalci ter Masaryk in Drtina. Pričakovati je, da izstopi nekaj z vladno politiko nezadovoljnih mladočehov in agrarcev iz kluba, kakor je že storil Stránský.

Srednje šole.

Finančni minister Korytowski je v svojem govoru o proračunu povedal, da znašajo stroški za srednje šolstvo 36 milijonov kron; to znači, da je prekoračen višek in da nastane nadprodukcija srednješolskih abiturientov.

Iz dežele „vitezkih“ Madjarov.

Sporočali smo svoječasno, da so surovi madjarski poslanci s silo izgnali rumunškega poslanca Vajdo iz državne zbornice. Imunitetni odsek je pa sedaj razsodil, da je s tem bila kršena njegova imuniteta.

Rumunska in kmečko vprašanje.

Spominjamo se še kmečkega punta na Rumunskem. Sedaj je izšla knjiga o kmečkem vprašanju na Rumunskem, iz katere je izvidno: na Rumunskem je nad 500.000 nad 21 let starih kmetov brez posestva; 62.000 rodbinskih očetov ima manj ko pol ha zemlje; 81.000 rodbinskih očetov ima $\frac{1}{2}$ —1 ha; nadaljnjih 148.000 rodb. očetov 1—2 ha; a 132 kmečkih rodbin 2—3 ha zemlje. Taká mala zemljišča pač ne morejo preživljati rodbin in tako je 923.000 kmečkih rodbin odvisnih od graščakov in najemnikov. 4171 veleposestnikov v deželi ima 68% vseh dohodkov od zemlje v deželi. Graščaki oddajo svoja obširna zemljišča v najem židom, ti pa kmetom. Tako morajo kmetje vzdrževati — žide in graščake. Razumljivo nam je, zakaj je prišlo do punta.

Češki agrarni poslanci

so izvolili svojim načelnikom namesto Praška, ki je postal minister. Udržala.

Volitve v delegacije in Štajersko.

Štajerska ima dva mandata v delegaciji. Sklenil se bo najbrž sledeči kompromis: 1 mandat dobe vedno klerikalci, z enim pa se bosta menjavala nemški nacionalec in Slovenec.

V ogrskem državnem zboru

stoje hrvatski odposlanci v znamenju najhujšega boja proti madjarskemu nasilstvu. Zahtevajo, da se uredi državno-pravno razmerje med Ogrsko in Hrvatsko, predno se da na dnevni red proračunski provizorij.

V proračunu za leto 1908

so med drugim sledeče postavke: za razširjenje železniške mreže državnih železnic 55 milijonov 700.000 kron, za telefonske mreže 6 mil., za izvanredno dotiranje melioracijskega fonda 4 mil., vojno ministerstvo 78 milijonov 713.000 kron, poljedeljsko ministerstvo 62 milijonov 002.353 kron, itd.

Stenografranje slovenskih govorov v državnem zboru.

Vsled nesramnega nastopa nemškega poslanca Mühlwerta proti slovanskim govorom se bodo odslej slovanski, seveda tudi slovenski poslanci pogosteje posluževali materinskega jezika tudi v zbornici. Da se fiksirajo stenografično tudi slovenski govori, je prideljen parlamentu g. dr. Skaberne iz naučnega ministerstva.

Dopisi.

Iz Trbovelj.

Piše se nam: Občinske volitve se vrše mesca decembra. Sporazumno smo si postavili kandidate. Od 24 odbornikov jih pripada 8 Nemcem, in 16 Slovencem in sicer 10 „Narodni stranki“, 5 klerikalni stranki in 1 soc. demokrat. To je po našem mnenju čisto poštna razdelitev. Kakor pa čujemo, se našim gospodom v kaplaniji ne zdi ta sestava pravična, katero odobrujejo in katero so sestavili sami ugledni možje vseh stanov in kamor je bila povabljena tudi duhovščina. Duhovščina se ni odzvala povabilu in sedaj zabavlja. Ali se gospodom mari dozdeva, da nimajo dovolj odločnih zastopnikov v odboru narodno-napredne trboveljske občine? Ako bi teh 5 mož res ne bilo drugače pošteno mislečih, katerim leži — kakor jih poznamo — gospodarski in slovenski napredek trbov. občine bolj pri srcu, kakor klerikalna politika, tedaj bi mi odločno nasprotovali tej sestavi kandidatov. Ker pa nam ni za združbo, kakor nekaterim gospodom, ampak za mirno in plodonosno delovanje v obč. odboru, smo popolnoma zadovoljni s tem načrtom, ki se bode tudi do zadnje pičice izvršil. Kdor hoče pa rogoviljevo olje prodajati in delati prepir, tistemu

bodemo še o pravem času pokazali vrata in ga vrgli brez ovinkov iz svoje srede in družbe.

Št. Jur ob Taboru. Kaplan Florjančič se je oglašil v zadnjem „Slov. Gospodarju“ ter povedal javnosti, da je naredil zrelostni izpit z odliko. Sedaj pa le klobuk dol! Škoda le, da ni dal še svojega spričevala ponatisniti, kajti če človek čita njegov dopis, mora nehote dvomiti o „odliki“. Do sedaj smo mislili, da so besede kakor: „pobesnelost“, „lajanje“, „grizenje“ itd. le izrazi na zelo nizki stopinji stoječega človeka, a sedaj ko g. kaplan javno nastopa s svojim zrelostnim izpitom, smo seveda drugega mnenja. Popravljamo toraj storjeno mu krivico ter javno pripoznamo, da se mu pozna akademična izobrazba.

In samo iz usmiljenja ste odgovorili na naš dopis? Škoda le, da se najde vedno tam, kjer je ni treba, nasprotno pa jo iščemo tam zastoj, kjer bi morala biti.

Zdihujete, kako more človek „z omiko“ razkrinkati Vaše delovanje v spovednici, a se zrna očitanja prav diplomatsko izognete. Saj ste sami prepričani, da Vas brez vzroka nikdo ne bi napadal, ako pa bode očitane stvari v spovednici še nadaljevali, smete biti zagotavljeni, da naprednega dopisnika nobena „omika“ ne boče ovirala, Vaše početje obelodaniti.

Nadalje vprašate, zakaj se Vas radi očitanih prestopkov ne toži. Le potolažite se, gospod z zrelostnim izpitom, kar še ni, še vedno lahko pride. Dosedaj se potolažimo z zavestjo, da še nobeno drevo ni zrastle do neba.

S tem, da bode delovali že zanaprej proti slabim listom, ustrezate le naši želji, vendar pa morate biti pri tem popolnoma nepristranski ter nastopiti najprvo proti „Slov. Gospodarju“, kateri list je bil že na vseh javnih shodih obsojen. Zakaj se shodov, katerih se je vdeležila pretežna večina župljanov, niste vdeležili tudi Vi, nam je seveda uganka.

Konečno vam vrnemo vso slamo, katero ste nakopičili v dopisu. Prav iz srca jo privoščimo — ne Vaši glavi — pač pa Vašemu želodcu.

Iz Konjic. V zadnjem času so razni časniki prinesli dopise o razmerah na naši slovenski šoli. Res je skrajni čas, da se začne o njih javno govoriti. Da je ta šola glede učnih uspehov ena najslabših na Spodnjem Štajerskem, je obče znano. Poiskati je treba vzroka. Vprašamo, ali bi bilo mogoče, da se nastavi na nemški šoli kak slovenski učitelj, — ne nemškutar — ampak zaveden Slovenec? Nikoli! Ves nemški svet bi bil izvan sebe. In kako se ravna z našo šolo? Višje oblasti nas zalagajo dosledno z učitelji nemškega mišljenja in sicer s takšnimi, ki so jim preslabi za njihove nemške zavode. Namen je jasen. Čim slabša je slovenska šola, tem več otrok sili v nemško, ker mislijo, da se tam več nauče. Ali varajo se — prava izobrazba je vendarle edino mogoča v maternem jeziku; v nemških šolah so le izdajice in ni se čuditi, da se ravno v našem okraju nemškutarstvo tako grozovito širi.

Višje oblasti so slepe in gluhe za naše pri- tožbe. Letos, ko suplira neki narodni učitelj naše šole drugod, poslali so nam zopet novo nemško korifejo kot pomožnega učitelja in sicer takšnega, ki še mature nima. Branili smo se ga — seveda zaman — za našo petrazrednico ni bilo družega najtl, najslabši je ravno dober dovolj! Ali mirovali ne bomo več! Naš zavod ni zavetišče za razne nemške kandidate in frajlce, kateri rabijo slovensčino le v toliko, da jim pomore do boljše službe, v javnem življenju se pa družijo z našimi najhujšimi nasprotniki (in nastopajo kaj drzno proti nam), naša šola je slovenska posest in zahtevamo narodnih učiteljev in izprašanih!

Toliko za danes.

Slovenska Bistrica. Vinogradi so se letos tu slabo obnesli, ker je trs bil hudo poškodovan po zimskem mrazu. Trtna uš počasi napreduje, a novih nasadov je še malo, največ v gospodskih vinogradih. Kmetje se pač boje stroškov ki so posebno za cepljene trte visoke. Vlada in dežela pa premalo storita, da bi pospeševala nasade. Kako drugače ravna ogrska vlada. Letos bo nakupila dvajset milijonov cepljenih trt, za katere plačuje po 160 do 200 kron za tisoč, a nakupuje jih ne samo na Ogrskem, tudi po Štajerskem. Tako je neki tukajšnji posestnik, ki se peča s trtarstvom, vse svoje cepljene trte, mnogo tisoč, prodal ogrski vladi. Toraj naše trte, ki bi jih doma silno potrebovali, romajo na Ogrsko in ne bo veliko let, da bo Ogrska preplavila naše kraje s svojim vinom. To je akcija, katero bi naj posnemala naša vlada. Zakaj bi ona

ne nakupila vsaj vse trte, ki so naprodaj v tukajšnjih deželah in jih potem, kakor to stori ogrska vlada, po nizki ceni oddajala revnim vinogradnikom? Narodna stranka naj bi tudi na to imenitno panogo kmetijskega gospodarstva obračala svojo pozornost in deželni odbor in vlado opozorila na izvoz cepljenih trt ter jima na srce polagala, da bi trte ta dva faktorja nakupovala in s tem jih ohranila za domače kraje.

Pišce. Naš krčmar Fr. Agrež je dal v zadnji številki „Slov. Gosp.“ nekoliko duška svoji jezi na narodno stranko. Mož je že povsod poskusil si pridobiti lavorik, a ker se mu ni nikjer posrečilo, je stopil v vrsto slov. politikov. Najbrž nima sedaj nobene tožbe, kar je pri njem redko — zato se je vrgel na politiko. Nasvet pa mu je dal najbrž neki gospod, ki se bolj zanima za politiko ko za cerkev.

Pri zadnjih občinskih volitvah je Agrež upal na županski stolec — kakor je bilo slišati — a volilci so ga celo iz odbora bacili, že vejo, zakaj. Agrež pa je bil tudi načelnik krajnega šolskega sveta in je tako dobro gospodaril, da so mu tudi tam pokazali vrata.

Toliko za danes, da bralci vsaj nekoliko poznajo navdušenega boritelja kmečke zveze, — ki je skoro vse drugo prej ko kmet. **Piščan.**

Sv. Lenart v Slov. Gor. (Bazaljeni dr. Tiplič). „Pobalinstvo in skrajna surovost pa je, če se po javnih časopisih smešijo znotranje obiteljske razmere nasprotnika, če se napadajo žene, ki se niso nikoli mešale v političen boj“. Da, da, to so res pobalini. „Članki enakega kalibra morejo le iz peresa kreature podlega značaja izvirati in take vrste gnojnice more le umazani „Narodni list“ ponujati za berilo svojim čitateljem“. Res tako elegantno ne moremo pisati kakor naš akademično izobraženi doktor. In zakaj vse to? Zakaj smo tako podli pobalini? Ker smo si upali očitati dr. Tipliču — ne ženi — da se njemu tekom sedmih let njegovega prebivanja v Slovenskih goricah še ni zdelo vredno učiti svojo ženo slovensčine, kaj pa še svoje pri Sv. Lenartu rojene in vzgojene otroke. Resnica pač boli!

Iz Brezja pri Mariboru. Kakor se sliši, so sklenili nekateri poberški „purgarji“, da popolnoma ponemčijo našo šolo. Pobirati baje hočejo zato „pametno“ misel podpise po Zrkovcih in Dolgošah. Čudno, čudno! Ti gospodje, ki morajo glede svoje šole tako plesati, kakor jim gode „Schulverein“, hočejo naenkrat komandirati z našo. Počakajte malo! Mi smo si postavili šolo s svojim denarjem, hočemo pa ostati tudi sami njeni gospodarji. Pri nas se poučuje itak nemščina, poučevati pa se mora tudi materinsčina. Prej razkadimo z dinamitom drago šolsko poslopje, kakor pripustimo, da bi se naši otroci po šoli odtujili svojemu narodu, da bi jih nemčurski učitelji poturčili in iz njih napravili „fanatizirane dervise vsenemske stranke“.

Ostanite torej, gospodje, doma! Povejmo vam odkrito, da pri nas za krakeljanje niso primerna tla. Pri nas namreč vsako dete ve, da v vaših praznih glavah ni nobenega lastnega prepričanja, temveč le nekaj puhlih fraz. Če pa radi dolgega časa le hočete „gimle“ loviti, storite to v Pobrežju, saj jih imate dovolj!

(Opomba ured.): Neki dopisnik „Gospodarjev“ pravi, da so to uspehi narodne stranke! Zakaj pa ni „Gospodar“ zabranil prejšnjih napadov, saj že od leta 1895 ni več miru? Ali so „Gospodarjevi“ uspehi, da so vse šole v mariborski okolici že ponemčene?

Štajerske novice.

Naši duhovniki in poštenje. Opozorili smo, da je državna in deželna revizija Zadrúžne Zveze v Celju izkazala neutemeljenost obrekovanja, da Zadrúžna Zveza „Narodni List“ podpira. Kaj pa pravita pobožnjaka „Slovenec“ in „Slov. Gospodar“? Pravita, da je to sicer res, toda podporo je „Narodni List“ vendar dobil z drago plačanimi inserati. Torej na ta način hočejo zdaj stvar zasukati? Pa poglejmo, koliko inseratov je „Narodni List“ objavil. Enega samega in sicer proti običajnemu plačilu. In kar je najlepše, ravno isti inserat je bil istočasno ponujen tudi „Slov. Gospodarju“, čegar lastniki pa v svoji visokosti na ponudbo niti odgovorili niso. Če se more o podpori govoriti, podpira pač narodna stranka Zadrúžna Zveza iz nesebičnih stvarnih vzrokov, ni pa zahtevala in ne zahteva za to nagrade. Toliko

v pojasnilo onim, ki so v nevarnosti vsesti se na nove klerikalne limance.

Klerikalci in ljudstvo. Klerikalci se vedno bijejo na prsa, češ, mi smo prijatelji kmeta, mi smo ljudski prijatelji, mi smo demokratje. Kako pa izgledajo kot demokratje v resnici, naj pokaže naslednji slučaj. Ko se je govorilo o tem, da bi imel vodja češke kmečke (agrarne) stranke Prašek postati minister, se je „Slovenec“, glasilo vesoljnega slovenskega klerikalstva, čudom čudil in se vpraševal, kako je mogoče, da se hoče imenovati za ministra kmeta. Naglašal je, da je Praškova žena navadna kmetica in sive lase mu je delalo vprašanje, kako bo mogla nastopati ta ženska kot kmetica na — dvornih plesih. — Tako izgleda demokratičnost klerikalcev. Fej!

„Slovenec“ in politično poštenje. Ljudje okoli „Slovenca“ in „Slov. Gosp.“ iščejo kakor blazni sredstev, kako bi posamezne člane narodne stranke in s tem stranko samo moralno ubijali. Le izobraženosti večine štajerskih Slovencev, visoko stoječi nad nivojem izobrazbe „Slovenčevih“ in „Gospodarjevih“ urednikov in dopisnikov, je pripisovati, da se jim peklenko delo ne posreči. — „Slovenec“ št. 256. z dne 8. nov. t. l. je zopet izlegel tako kukavičje jajce. Piše, da je g. Volk, lastnik kemične pralnice v Šoštanj, prosil za podporo od Súdmarke in sicer po posl. Marchklu in da je pred tremi leti pri občinskih volitvah agitiral za Nemce. Konstatiramo kratko, da je vse od prve do zadnje besede zlobna laž, ki gre le na to, da škoduje g. Volk. Podjetje g. Volka je edino slovensko te vrste na Štajerskem, zato je le brezdomovincu mogoče delati proti njemu. Ta namen pa ima „Slovenec“ — in jasno je nam in vsakemu poštemu narodnjaku, da klerikalci postopajo protinarodno, izdajalsko v velikem in malem.

Dopolnilne volitve v deželni zbor. Dr. Dečka mandat je ugasnil in so razpisane nove volitve in sicer za dne 23. jan. 1908. glavne in za dne 27. jan. 1908. ožje volitve. Več o tem govorimo v uvodnem članku.

Poročil se je gosp. dr. Milan Geršak, sodni pristav v Ljubljani, sin notarja v Ormožu, z gospico Melito Preskerjevo, hčerko ormoškega okr. sodnika.

Celje. Schmidlovo trgovino je vzel v najem nek mož slovenskega pokolenja, ki bo pa seveda na komando trd Nemec. Zanesljivo vemo, da se je mož s častno besedo zavezal pri raznih volitvah glasovati z Nemci. Nemški listič „vahtarica“ pravi, da je ta mož že od nekdanj Nemec. Seveda, pa rojen od slovenskih starišev, torej tak „Nemec“, kakor jih imate večinoma v svojem nemškem taborn, magistratovci! Hujši je janičar od Turka! Slovenci, pomnite to in dobro si zapomnite take ljudi. Kaj ima storiti, bo vsak zaveden Slovenec vedel.

Odlikovani pospeševalci kmetijskega napredka. G. Martin Jelovšek, potovalni učitelj za živinorejo in mlekarstvo, je dobil od oddelka štajerske kmetijske družbe za živinorejo in mlekarstvo srebrno družbino medaljo z diplomom.

Spremembe v garnizijah. Konjeniški polk št. 5. pride iz Dun. Nov. Mesta in Traiskirchna v Gorico, Ljubljano, Slov. Bistrico in Maribor; konjeniški polk št. 4. iz Maribora, Slov. Bistrice in Gradca v Enns in Wels; polk huzarjev št. 16. v Maribor, Gradec in Radgono.

Shod proti alkoholizmu, to je proti opojnim pijačam imajo danes duhovniki v Celju. Veseli nas, če se začne tako gibanje po Spod. Štajerskem iz popolnoma stvarnih razlogov. Želimo pa obenem, naj začnejo gospodje duhovniki tozadevno reformno delo v prvi vrsti — pri sebi.

Sokolski dom v Mariboru. Že prihodnje pomlad se bo dvignilo v Leitersbergu pri Mariboru novo poslopje: Sokolski dom. Stavbišče je že kupljeno.

Pragersko. V noči od torka na sredo se je pri premikanju vozov na tukajšnji postaji ponesrečil premikač Jožef Rudolf. Hotel je obesiti kupolo k vozu, med tem mu je spodrsnilo in padel je tako nesrečno pod kolesa, da so mu prerezala prsa. Obležal je na mestu mrtev. Truplo nesrečneža so odpeljali v črešnjevsko mrtvašnico. Nesrečnež zapušča vdovo s petimi nedorastlimi otroci. To je žalostno plačilo za trud ubogega trpina, katerega je dolgo vrsto let pri železnici imel. Ni je postaje pri juž. žel., kjer bi se tako pogosto prigodile nesreče in padlo toliko žrtev, kakor na Pragerskem.

Koncert v „Skalni kleti“ pri Celju je dal za Ciril-Metodovo družbo čistega dobička 12 K.

Glavni odbor narodne stranke. Vsled neljube pomote je med člani glavnega odbora iz Celja izostalo v seznamu v zadnji številki ime: g. dr. Ernst Kalan, odv. kand. v Celju, kar s tem dopolnjujemo.

Občni zbor narodne čitalnice v Celju se vrši v soboto dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer.

Odlikovanja v sodni službi. Viteški križec Franc Jožefovega reda je podelil cesar deželno-sodnim svetnikom in okr. sodnikom Viktorju Potioreku v Krškem (Koroško) in g. dr. Josipu Kronvoglju pri Sv. Lenartu v Slov. Gor.

Zopet podraženje premoga. Premogokopna družba v Trbovljah je zopet zvišala cene premoga. Če bo šlo to tako naprej, bodo kmalu le milijonarji mogli kuriti s premogom.

Velikega divjega kozla je ustrelil lovec veleposestnika Mravljaka pri Sv. Antonu na Pohorju. Kozel se je najbrž zatekel z gore Sv. Uršule, ker na Pohorju se baje še te divjačine ni videlo.

Gospodinsko šolo v Ptuj namerava zidati ptujski pek Ornig. Seveda je to nova vaba za ponemčevanje naših slovenskih deklet. Pa bo slabo šlo!

V Podgorju pri Letušu je umrl abiturijent Rado Žibret. N. p. v m!

V Dolu pri Hrastniku je umrl župan Franc Pekar dne 11. t. m.

Slovensko dijaštvo proti vladnemu nasilstvu. Narodno radikalno dijaštvo v Gradcu zbrano na prvoletniškem večeru društva „Tabor“ dne 9. novembra 1907 protestira najodločnejše proti žaljivi in krivični rešitvi gimnazijskega vprašanja v Ljubljani in najodločnejše obsoja izdajalsko početje S. L. S., ki se je zavzela za tako rešitev. — Istotako protestira odločno proti nečuvni zlorabi uradne oblasti predsednika dež. šol. sveta kranjskega napram prof. dr. Ilešiču. — Prof. dr. Ilešiču pa izreka svoje spoštovanje za možati nastop v narodno in stanovsko korist.

Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju so se v noči od 10. na 11. novembra 1907 stekli „Marijini otroci“ — z noži. Odbornik katoliškega izobraževalnega društva in stotnik požarne brambe je bil smrtonovarno ranjen od uda Marijine družbe. Sadovi krščansko-socialnih kurzov!

Dvorazredno nemško ljudsko šolo ustanovijo na Teznu pri Mariboru, tako da bo tudi ta vas kmalu ponemčena. Tako se utrjuje Nemštvo okrog Maribora.

V pridobninsko komisijo za Štajersko so imenovani za slovenski del dežele Lenko, Hafenrichter iz Oplotnice in Suppanz iz Pristove. Kamorkoli pogledamo, same klofute.

„Ali so se res poslanec Roblek na Dunaju zamerili, da ne smejo več govoriti“, tako je pršala nedavno v savinskem vlakcu se vozeča ženica iz Z. P. nekega sopotnika. Vprašanju je seveda sledil razposajen smeh sopotnikov. Ženski se je videlo, da je bila s tem od nekoga bujskana. — Takih sredstev se že morajo posluževati gospodje?!

V Rušah v žalski farji je 5. t. m. ukradel Valentin Skornšek iz Šmartna ob Paki posestniku Antonu Knezu moško obleko in pobegnil v bližnji gozd. Gospodar ga je videl, tekkel za njim in ga v gozdu prijel. Izročili so ga orožnikom v Žalec.

V zadevi Súdmarkine loterije, katero je — kakor smo sporočili — vlada dovolila takse prosto, so stavili posl. Roblek in tovariši oločno vprašanje na vlado, kako more na tak način podpirati ponemčevanje. Da so zadeli v črno, dokazuje dejstvo, da nemški listi izlivajo svojo strupeno jezo nad slov. poslanci.

Za strankini narodni sklad je daroval imenovani v Celju 10 K. — Hvala!

V Šoštanju ustanovijo „Sokola“. Toplo pozdravljamo ta korak. Okrepi se slovensko Sokolstvo na Spodnjem Štajerskem in Šoštanju se vlije novih sil. Na delo!

Kmetijska podružnica v Št. Jurju ob j. žel. priredi v nedeljo dne 17. nov. po večernicah (ob 3. uri pop.) v gostilni g. F. Černoškeka velezanimivo poučno predavanje o perutnistvu. Vabijo se udje in neudje, posebno pa gospodinje k obilni udeležbi. Predava predsednik štajerskega perotn. društva in živinozdravnik g. Uršič.

Na gospodarskem sestanku v Grobelnem so zbrani posestniki sklenili, storiti konečno odločne korake, da se regulacija in drenaža v šentvidski dolini izvede in so vložili tozadevni predlog na deželni odbor.

V Kapeli pri Radgoni je pogorelo gospodarstvo poslopje gostilničarja Divjaka. Zažgala je hudobna roka.

Regulacija Pesnice in Hudinje. Sklep štajerskega dež. zbora za regulacijo Pesnice in Hudinje je cesar potrdil.

Wratschko in drugovi. Kakor smo svoj čas poročili, se je pregrešil očka in prerok Wratschko ob času zadnje volilne borbe v gornjeradgonski okrajni zastop s tem, da je hotel podkupiti nekatere volilce. Glavna razprava proti njemu in sokrivcem se vrši jutri 15. t. m. pri okrožni sodnji v Mariboru in bo dalekosežnega političnega pomena.

Súdmarkina „šparkasa“ pri Sv. Ilju v Slov. Gor. pričinja — pokati. Baje so v vodstvu že sklenili njen razpust. Kakor hitro bodo znane podrobnosti, bomo tudi mi o tem še obširneje govorili.

Slovenski kmečki koledar

izide v dobrem tednu. Knjiga bo obsegala — kakor smo že javili — blizu 400 strani, nad 30 člankov raznovrstne gospodarske, poučne in zabavne vsebine. Razprodajala se bo po tako nizki ceni, da menda nobena slovenska knjiga tako. Ptujski Nemci prodajajo svoj „Štajerčev koledar“, ki ima komaj 112 strani, po 30 kr., naš kmečki koledar bo imel blizu 400 strani, torej najmanj 3krat toliko kot Štajerčev in bo veljal le 1 krono, s poštnino 1 K 20 v. To je gotovo tako nizka cena, da si more in mora koledar naročiti vsak zaveden narodnjak. Koledarja bomo razposlali nekaj na posamezne naslove, večino pa skupno na okrajne odbore ter na posamezne zaupnike po deželi s prošnjo, da koledar razpečajo. Kdor bi hotel dobiti koledar naravnost po pošti doposlan, naj se oglasi.

Opozarjamo, da ima koledar 4 lepe povesti, izvrstne, od samih strokovnjakov pisane članke o sadjarstvu, vinogradništvu, planinskem pašništvu, o gnojenju s hlevskim in umetnim gnojem, o gozdarstvu, o lovski postavi, o vinski postavi, o postavi glede hipotekarnih dolgov, o hmeljarstvu, o kmečkih puntih, o kmetijskih poslih, o narodni stranki in njenih ciljih, in še mnogo, mnogo veleposestnega gradiva!

Narodnjaki! Kmetje! Sežite po tem koledarju, kakoršnega ceneje ni, saj ne dobite!

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Dr. Šusteršič in Nemci. V nedeljo dne 3. t. m. je imel dr. Šusteršič v Ljubljani v „Hotel Unionu“ shod, na katerem je govoril med drugim tudi o Nemcih. Govoril je tako lepo, da piše zagrizeni nemški list „Grazer Tagblatt“ o njem sledeče: „Vodja slovenske ljudske stranke je ožigosal v drastičnih besedah poskuse brutalnega nasilstva nad mirnim nemškim prebivalstvom... Na tem zborovanju je padla prva pametna beseda izza mnogih, mnogih let: „Pustite Nemce v miru!“ — Tako nemški graški list o dr. Šusteršiču. Povedali smo dovolj! — Konstatiramo le še, da je dr. Šusteršič vodja vesoljnega slovenskega klerikalstva, in da je podvodja štajerskih klerikalcev dr. Korošec z njim v najožjem stiku.

Praktični tečaj za češčino ustanovi slovensko trgovsko društvo Merkur v Ljubljani.

„Naš Glas“ je glasilo nove „slovenske kmečke stranke“ na Goriškem. Prva številka je izšla.

Nova slovenska učna knjiga. Naučno ministerstvo je potrdilo Iv. Maherjevo knjigo „Priručnik živalstva“ za nižje razrede srednjih šol.

Tudi celovski „Mir“ je proglasil za velik uspeh klerikalcev (on pravi „slovenske ljudske stranke“), da dobi 20.000 Nemcev na Kranjskem 2 popolni nemški in 400.000 Slovencev na Kranjskem tudi samo 2 gimnaziji. Sedaj je pa koroško Slovenstvo rešeno!

Zvezo koroških slovenskih nepolitičnih društev, seveda po klerikalnem receptu, so ustanovili dne 20. okt. v Celovcu.

Slovenske učne knjige za srednje šole. Skrb za to je z vso odločnostjo prevzelo društvo slov. profesorjev v Ljubljani in naznanja se, da bodo knjige v rokopisu do prihodnjega poletja pripravljene in sicer za vse predmete petega gimnazijskega razreda.

Občni zbor katoliškega političnega in gospodarskega društva za Koroško se je vršil dne 3. t. m. v Celovcu. Razpravljalo se je o možnosti nadaljnjega skupnega nastopanja koroških Slovencev ter o vstopu poslanca Grafenauerja v eden klub na Dunaju. Z večino glasov se je sklenilo, da ima vstopiti Grafenauer v „slovenski“ t. j. klerikalni klub. — Precej ostra je bila razprava o prvi točki, ker je posebno dr. Müller odločno nastopil proti sedanjim pisavi „Mira“. Vendar se je doseglo sporazumljenje in je voljen dr. Müller v odbor društva. Na shodu so bili po večini zastopniki duhovniki.

„Edinost“ — izborena. Tržaški škof Nagl je izdal okrožnico, s katero prepoveduje čitanje glasila tržaških Slovencev „Edinosti“ — in sicer zaradi tega, ker se „Edinost“ poteguje za glagolico v cerkvi, to je za staroslovensko bogoslužje. — Klerikalci so se začeli na tržaškem ozemlju odločno gibati in pride kmalu čas, ko bo tudi „Edinost“ morala vreči solzavo slovo med staro šaro. —

Shod volilcev v Ljubljani se je vršil v nedeljo 10. t. m. ob veliki udeležbi. Poročal je o političnem položaju in odgovarjal na razne napade „Slovenca“ posl. Ivan Hribar.

„Slovenska Matica“ je v svoji zadnji seji sklenila, da proslavi 400-letnico Primoža Trubarja s slavnostno akademijo in z izdajo „Trubarjevega zbornika“. — Tudi stoletnico rojstva dr. Janeza Bleiveisa se proslavi s posebno „spomenico“.

Slovensko dijaštvo v Pragi je imelo dne 9. t. m. velik shod, katerega so se mnogobrojno udeležili tudi Čehi in na katerem se je izrekla najostrejša obsodba izdajalski politiki slovenskih klerikalcev v zadevi I. drž. gimnazije v Ljubljani. V imenu Čehov sta med drugimi rektor češke univerze dr. Goll in dekan modroslovne fakultete dr. Niederle izjavila, da češki narod in češka inteligenca hoče vedno z vso silo podpirati kulturna stremjenja Slovencev; obžalovala sta pa obenem, da strankarska nasprotja pri Slovencih ne prenehajo niti na svetem narodnem polju.

Gospodarski paberki.

Koliko poljskih pridelkov pridelava Avstrija in koliko jih potrebuje? Preračunili so, da se pridelava v Avstriji:

pšenice okroglo	14 milijonov metercentov
rži	23 „ „
ječmena	16 „ „
ovsa	21 „ „
koruze	4 „ „

Potrebuje pa se v Avstriji približno:

pšenice	29 milijonov metercentov
rži	28 „ „
ječmena	18 „ „
ovsa	22 „ „
koruze	11 „ „

Iz teh števil se razvidi, da se v Avstriji ne pridelava toliko, kolikor se potrebuje. Navezani smo torej na uvoz iz tujih držav in posebno iz Ogrske.

Cena jajc na dunajskem trgu dne 12. novembra 1907.

jajca v zabojih	à 25 kom. po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 26 „ „ K 2'—
II-da „ „	à 27 „ „ K 2'—
Nižje in gor.-avstrijska	à 29 „ „ K 2'—
I-ma štajerska jajca	à 25 „ „ K 2'—
II-da „ „	à 26 „ „ K 2'—
I-ma moravska „	à 26 „ „ K 2'—
II-da „ „	à 27 „ „ K 2'—
Šleska jajca	à 29 „ „ K 2'—
Hrvaška „	à 26 „ „ K 2'—
Slavonska jajca	à 27 „ „ K 2'—
Za zaboj à 1440 kom.:	
I-ma bačka jajca	à K 100
I-ma banatska jajca	à K 98
zgornjeogrška „	à K 98
I-ma sedmograška sortirana	à K 100
I-ma „ nesortirana	à K 98
bosanska jajca	à K 97
I-ma bolgarska jajca	à K 102
II-da „ „	à K 97
I-ma srbska „	à K —
I-ma gališka jajca sortirana	à K 96
I-ma „ nesortirana	à K 94
I-ma ruska „	à K 102
II-da „ „	à K 96
I-ma srednja jajca	à K 94
I-ma mala „	à K 85

Na občnem zboru delavskih posredovalnih uradov na Dunaju

je neki poročevalec govoril o številu nesamostojno pridobivajočih oseb. L. 1900 jih je bilo v Avstriji:

v kmetijstvu 5,040.000 (všteti so ne samo delavci, ampak tudi člani rodbin izven gospodarja!) v industriji 2,540.000, v trgovini in prometu 668.000. Od l. 1900 se je razmerje sledeče spremenilo: v kmetijstvu je padlo njih število za 6 1/2 odstotka, v industriji naraslo za 11 1/2 odstotka, v trgovini in prometu pa naraslo za blizu 26 odstotkov. Te številke jasno govore, da kmetijskega delavstva primanjkuje.

Razne novosti.

Najzanimivejša ženska lastnost. Neki angleški časopis je vprašal svoje bralce, neozojene seveda, katero lastnost najbolj cene pri ženski? Dobil je 17.300 odgovorov. 16.000 bralcev je odgovorilo, da cene ženske, ki znajo dobro kuhati.

Uradne akte sta ukradla v ogrskem ministerstvu madžarski poslanec Lengyel in biv. uradnik v ministerstvu Hajdn. Prvi je bil obsojen na 2, drugi na 14 dni državnega zapore.

Postavni načrt za obdačenje avtomobilov je izdelal fin. min. Koritovski ter ga predložil posebni anketi. Tako hoče torej prehiteti nekatere deželne zbornice, ki so že tudi razpravljali o takem obdačenju od strani dežel.

Koliko tračnic se uporabi za avstrijske drž. železnice? Uprava avstr. držav. železnic je pred kratkim izdala tozadevno statistiko, po kateri se uporabi v najkrajšem času 506.450 hrastovih tračnic, 472.550 mecesnovih, 744.300 borovih in 30.500 bukovih. Od teh jih odpade na Galicijo in Bukovino 310.850, na Zgornje Avstrijsko 43.200 na Češko in Moravsko 284.600, na Štajersko in Koroško 439.050 in na Kranjsko 27.500.

Oklic!

Pripravljali odbor hotelske družbe „Triglav“ v Ljubljani se znova obrača na denarne zavode in posameznike k podpisanju deležev za ustanovitev hotelske družbe „Triglav“.

Pripravljali odbor je kupil v Bohinjski Bistrici krasna poslopja, v katerih se je letos hotelski obrat že izvrševal. Tudi ob Bohinjskem jezeru so že kupljena zemljišča; vse to za jako nizko ceno in da bo imel vsakdo natančno sliko o finančnem položaju, priobčujemo javnosti, koliko so stali nakupljeni objekti in zemljišča.

1. Dvoje dvonadstropnih vil z gospodarskimi poslopi in lepim parkom (bivše Ceconijevo posestvo) je stalo 78.000 K.

2. Bivši hotel železniškega ministrstva z gospodarskim poslopijem je stal 15.000 K.

3. Zemljišča ob Bohinjskem jezeru, tako na spodnjem kakor na zgornjem koncu, v obsegu okrog 35.000 m² so stala 37.430 K 39 v. Prenosna pristojbina, posredovanje, notarske in zemljemerske pristojbine za vse skupaj pa 7489 K 10 v, torej znaša nakup s stroški in pristojbinami 137.919 K 49 v.

Strokovnjak in sodno zapriseženi cenilec je pa cenil posestvo pod 1. 130.000 K in posestvo pod 2. 70.000 K, torej skupaj 200.000 K proti čisti kupnini 93.000 K.

Nakupljena poslopja so se primerno adaptirala za hotel z restavracijo in za letoviška stanovanja in so vsa adaptacijska dela z uredbo parka, instalacijo razsvetljave, vodovoda in hišnega telegrafa stala 28.380 K 82 v. — Popolna oprema vseh poslopij s pohištvo, perilom, gostilniškim in kavarniškimi inventarjem in petih kuhinj je stala 44.077 K 43 v. Račun reklame, pisarne, agitacije in uprava hotela ter davki in zavarovalnina znaša pa 6126 K 58 v., torej vsa potrebščina 216.504 K 31 v., pri čemer niso vštete obresti za glavnico, s katero se je vse to pokrilo.

Da se torej ustanovi družba, ki bo vse to prevzela, je potrebno, da je podpisanih za 250.000 K do 300.000 K deležev, ker se mora imeti nekaj obratne glavnice. Iz povedanega je razvidno, da se je prav ceno vse nakupilo in da se bo podjetje spriče velikanskega navala tujcev v Bohinj tudi v kupčijem oziru dobro obneslo in obrestovalo.

Iz načrta pravil za hotelsko družbo „Triglav“ navajamo najvažnejše točke. Namen družbe je v prvi vrsti v Bohinju graditi hotele in kopeli, skrbeti za prometna sredstva in za druge tajske promet pospešujoče naprave. Ima pa pravico razširiti svoje delovanje tudi na druge slovenske pokrajine. Osnovna glavnica sestoji iz od posameznih družabnikov polno vplačanih deležev v skupnem znesku 300.000 K. Deleži znašajo 500, 1000, 2000, 3000, 5000, 10.000 in 25.000 K.

Za vsakih vplačanih 500 K se ima pri glasovanju en glas.

Vsak družabnik jamči samo za svoj delež in so vsaka naknadna plačila izključena.

Pripravljali odbor po ureditvi lepega podjetja še enkrat vabi vse rodoljube k pristopu, in sicer deločuje zadnji rok — 15. decembra t. l., do katerega časa je treba prijaviti pristop in tudi vplačati naznanjeni delež.

Književnost.

Ilustrovani narodni koledar za l. 1908 je izšel in stane nevezan 1 K, vezan 1 K 50 v; s poštnino 20 v več. Koledar obsega poleg navadnega koledarske vsebine tudi životopis Vek. Strmškega, ki je pisan z izredno ljubeznijo do tega ponosnega, značajnega moža; dalje nekaj povesti ter krasne pesmi Vojteslava Mole-ta. Politični pregled je sestavljen kratko in vendar obiljeuje dogodke minolega leta v prav markantnih črtah. Koledar priporočamo v naročanje. Dobliva se v Zvezni tiskarni v Celju.

Kilometerski kazalec za najvažnejše železniške postaje v Avstro-Ogrski in Bojni. Sestavila K. Meglič in A. Šuligaj. Založilo „Slov. trg. društvo Merkur“ v Ljubljani. Knjižica stane 60, s pošto 70 v. Knjižica bo dobrodošla slovenskemu trgovstvu, ker lahko iz nje posname vse, kar rabi za transport po železnici. Toplo priporočamo!

Za pravdo in srce. Žalopis v 5. dejanjih. Spisal Anton Medved. Založila katoliška knjižnica. — Stane 3-50 K. — Ta žalopis znanega slovenskega pesnika je izšla pred več leti v „Dom in Svetu“. Igrala se je tudi na ljubljanskem gledališču. Dejanje igre se vrši v časih kmečkih punitov na Dolenjskem in je posneto iz zgodovine. Pesniška domišljija je napravila iz priprostega dogodka, da plemič Erazem ljubi priprosto hčer vpkojenega graščinskega logarja, katero pa ljubi tudi kmečki sin Andrej, lep pesniški umotvor, ki se čita prijetno. Ni globokih misli, ni visokega poleta duševnih bojev v dramu. — A tragika usode ljubečih človeških bitij nas napolni z ljubeznijo do pesnika. — Tuintam se najdejo vkljub skrbnim popravkom vendar še tehnične hibe v igri.

Vaška kronika. Spisal Ivan Lah. Izdala Narodna založba. Stane nevezano 1 K 70 vin., vezano 2 K 40 vin. — Začneš čitati, in že čutiš, kakor da si tam nekje v dolenski vasi, med priprostim kmečkim ljudstvom, dih domače grude ti veje naproti iz vseh črtic in povestic, ki jih nudi najnovejša knjiga mladega, a izredno nadarjenega pisatelja. Z ljubeznijo, kakoršne je zmožen le iz naroda in v narodu vzrasel mož, so pisani dogodki. Pisatelj te vede v čase krvavih turških vojsk, ko je naš narod prelival kri za one, ki ga sedaj tlačijo in ki so se tiste čase lahko v miru razvijali in napredovali, vede te v čase „stare pravde“, v dobo kmečkih punitov, ko so vstali kmetje, ječeči pod težkim, neznošnim bremenom tlačanstva in ko so goreli gradovi po hribih; vede te v dobo, ko je med Slovenci Primož Trubar sejal novo vero in ko so v imenu „vere ljubezni“ na povelje škofov in cesarjev pobijali in sezigali — neverniki.

Najkrasnejše so v knjigi vsekaror: Gospod Vitič. Gura in sinovi in Antonijeta. Prva nam kaže lepe slike iz časov turških vojsk. Druga nam vodi v sredo v dobo kmečkih punitov in nam kaže očeta Guro in njegove tri hrabre sinove, kako so šli v boj za staro pravdo. Krasno opisuje pisatelj baš v tej povesti štiri značaje: oče Gura, stara kmečka korenina, ki ima veliko dopajenje nad svojimi vrlii sinovi; malo govori — a sinovi ga razumejo. Sin Andrej, najstarejši, je izgubil svojo ljubo, in od takrat pozna le svoje konje in misli na izgubljeno drago; resen je in ponosen. Sin Rok, drugi, ljubi rad lepe ženske; a vendar zapusti ljubico in pojde v boj za staro pravdo. Najmlajši Gervaz, kljubujoč, ponos očeta. — Vsi pojdejo z njim in vsi padejo z očetom vred na bojnem polju. Čudovito lepo opisuje Lah notranje in zunanje dogodke ki so vedli do upora. In ko je šinila iskra, je šla čez celo Dolenjsko in tudi na Štajersko in množice so se zbrale od vseh strani. „Na holmu pa se je ves dan dvigal dim nad zidovjem ter naznanjal daleč gradovom, da je prišel dan maščevanja, obenem pa je vabil nove trume trpinčenih in zatiranih v boj za svobodo. — Taki časi so se zdaj začeli po vsej dolenski strani, po Posavju in Podravju, do Korotanu in Gorenjskem. Goreli so gradovi, samostani in vse, kar je kdaj sililo kmeta na tuje delo.“ — Kratko, pretresljivo opisuje Lah trenutek, ko se spopadeta kmečka in gosposka vojska in ko podleže prva, ker je preslabo oborožena. Hrabro so se borili kmetje. Toda le kratak trenutek in pogažena in pomandrana je bila njihova vojska in ko je nastopila noč, je bilo vse tiho. „ko je po deževni noči zasijal dan, je bila pokrita severna stran Save z mrliči. Ravlina med goricami je bila kakor grob; bela megla se je plazila preko nje in nad mrliči so se oglašali krokarji“. — „In čas je pokopal mrliče na polju in naše polje je naš grob. Tak je bil boj za staro pravdo. Tako so šli dedje na globoko Posavje klicati starih dni nazaj. Tako je hrmel narod na bregovih Save, tako se je boril in padel. In padlo je z njim hrepenenje po svobodi, sanje o bodočnosti, bajke o preteklosti. Vse je padlo in vse je bilo kakor grob.“ — V tem duhu, v tej ljubezni do ljudstva so pisane vse povesti. — Priporočamo knjigo prav toplo, posebej našim knjižnicam!

Poverjeniki Matice Slovenske na Štajerskem so sledeča gospoda: Admont: o. Ivan Pivec; Sv. Anton v Sl. g.: g. učitelj Jos. Klementič; Sv. Barbara pri Mariboru: g. nadučitelj Fr. Kranc; Braslovče-Letuš: g. nadučitelj K. Marschitz; Brežice: g. učitelj Ig. Supan; Celje: č. g. opat Fr. Ogradi; Gornji Grad: g. nadučitelj Fr. Kočbek; Gradec: g. fin. asistent Iv. Bonač; Hrastnik: g. učitelj Fr. Lebar; Jarenina-Sv. Jakob: g. kaplan Vid Janžekovič; Sv. Juri na Ščavnici: dr. Leo Krefc; Sv. Jurij ob juž. žel.: g. učitelj Jos. Culek; Konjice: g. dekan Hrastelj; Kozje-Pilštajn: g. župnik M. Tomažič; Laški trg: odv. g. dr. Kolšek; Sv. Lenart-Benedikt: g. kaplan Gomilšek; Leskovec v Halozah: g. učitelj R. Vrnkar; Ljutomer: g. učitelj Karba; Sv. Lovrenc na Dravskem polju: g. župnik Ozmeč; Sv. Lovrenc nad Mariborom: g. Minka Pernat, zasebnica; Sv. Lovrenc v Slov. gor.: g. župnik Sinko; Lučane: g. kaplan Tomažič; Maribor (mesto): g. prof. Gabriel Majcen; Marenberg: g. dekan Hecl; Mozirje: g. nadučitelj Fr. Praprotnik; Nova cerkev: g. kanonik dr. Gregorec; Ormož: g. dr. Ivan Gersak; Sv. Pavel v Sav. dol.: g. nadučitelj Jos. Vidic; Poljčane: g. župnik Cilenšek; Ptuj: g. prof. dr. Komljanec; Radgona: g. slikar Fr. Horvat; Rečica: g. obč. tajnik Zdr. Deleja; Ribnica: bralno društvo; Rogatec: g. trgovec J. Berliš; Ruše: g. nadučitelj Lasbacher; Sevnica: g. uč. J. Pihl; Slivnica: g. župnik Hirti; Slov. Gradec: g. naduč. Fr. Vrečko; Slov. Bistrica: g. kaplan Grobelšek; Solčava: g. župnik Miloš Smid; Središče: g. učitelj Kosi; Šmarje: g. učitelj Debelak; Šostanj: g. notar Kolšek; Trbovlje: g. trgovec Krammer; Sv. Trojica v Halozah: g. kaplan R. Potrč; Videm-Rajhenburg: g. nadučitelj Knapič; Vransko g. svetn. Rotner; Vuhred: g. učitelj Robič; Zalec: g. nadučitelj Petrick. — Knjige se tiskajo; poleg običajnih zabavnih knjig izide letos ilustrirani geološki opis Kamniških planin in II. zvezek komentirane „Hrv. knjižnice“.

Poziv iz Šostanja!

V tem v narodnem oziru tako izpostavljenem trgu snujemo „Sokola“. Ker zahteva ustanovitev društva mnogo gmotnih žrtev, obrača se pripravljali odbor z udano prošnjo za prispevke na vse rojake, ki žive izven domačega kraja, na vse tiste, ki so prebili manj ali več časa med šostanjskimi Slovenci, ramo ob rami z istimi v bojnih vrstah, na vse tiste, ki znajo ceniti Šostanj kot trdnjavo, nahajajočo se sicer začasno v tujih rokah, za koje se pa morajo postaviti vse sile, da se izvije sovražnikom iz rok — konečno na vse tiste, koje vzradošča razvoj Sokolstva na Spodnjem Štajerskem.

Za vsak najmanjši dar iskrena sokolska hvala. Prispevke blagovolite pošiljati na naslov: **Vladimir Vošnjak, Šostanj.**

Društvene vesti.

Zalec. Sentpavelska godba koncertira v nedeljo, dne 17. t. m., ob 4. uri popoldne v hotelu Virant. Prostovoljni prispevki se uporabijo v nabavo novih instrumentov. — Z najboljšo kapljico Vam postreže hotelir.

Savinjsko učiteljsko društvo zboruje dne 19. listopada 1907 ob 2. uri popoldne na Gomilskem. Dnevni red: 1. A. Peskov referat, poroča tovariš Vrabl. 2. Voltev odbora za izvenšolsko delovanje. 4. Skioptične slike, predava tovariš J. Jakše. 4. Predlogi in nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi R. Vrabl, t. č. predsednik.

Trgovski zabavni večer v Mariboru. Dne 23. listopada 1907 priredi Slovenski trgovski klub zabavni večer, na katerem nastopi prvič slovenski salonski orkester in trgovski kvartet. Po sporedu prostá zabava. Natančnejši spored se naznani v prihodnjem tednu.

Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda in akad. podružnica v Gradcu prirediti dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani „Kaufmannshaus“ veliko veselico. Na sporedu ste igri: „Napoleonov samovar“ in „Zaljubljeni gospod papa“, pevске točke in pes. Vstopnina znaša 1 K.

Klub slovenskih medicincev na Dnaju si je izvolil na svojem prvem rednem občnem zboru dne 28. vinotoka za zimski tečaj sledeči odbor: predsednik: stud. med. Josip Tavčar; stud. med. Božidar Küssel; blagajnik: stud. med. Ernest Vidic; knjižničar: stud. med. Makso Moric; namestnik: cand. med. Viktor Breskvar; in preglednik: cand. med. Slavko Slamnik.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani nam javlja, da je sklenila „Slovenska Matica“ v Ljubljani kolekovati svoja pisma z narodnim kolekom. Naj bi bilo to dejstvo v spodbudo vsem narodnim društvom!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali samci iz Središča in okolice prebitek iz prireditve „vinske trgatve“ 30 K 62 v. Zahvaljujoč se središkim in okoljskim samskim rodoljubom za ta lepi dar, priporočamo tem in drugim rodoljubom, da se ob raznih sestankih in prireditvah spominjajo naše družbe, prosvetiteljice in zaščitnice našega naroda.

Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani opozarja, da so pri nji na razpolago vse tiskovine in pristopne izjave za hotelsko družbo „Triglav“. Na željo se interesentom vpošljejo slike in načrti lepega hotelskega podjetja v Bohinjski Bistrici. Vljudno se vabi vsa oga, da pristopi k temu domačemu podjetju, ki je neprecenljive važnosti v gospodarskem oziru. Pristopi se lahko le še do 15. decembra t. l., ker se potem skliče ustanovni občni zbor.

Kupujte Narodni kolek!

Izkaz posredovalnice slov. trg. društ. „Merkur“ v Ljubljani in „Slov. trgov. društva v Celju“.

V službo se sprejme:
1 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondent, 1 potnik, 1 kontorist, 6 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik specerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 1 pomočnik železninarske stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 1 kontoristinja, 1 blagajničarka, 4 prodajalke, 5 učencev.
Službo iščejo: 2 kontorista, 18 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov specerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 5 pomočnikov železninarske stroke, 3 pomočniki modne in galant. stroke, 16 kontoristinj, 8 blagajničarke, 6 prodajalk.
Posredovalnici delujeta za delodajalce brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Listnica uredništva.

Katoble: Kar je brez podpisa, ne moremo sprejeti!
Slovenski delavci: Za danes žal prepozno, pride prihodnjie!
Rajhenburg: Danes moralo izostat. Pride čez teden. Imeli smo nekaj v zadnji številki, zato mislimo, da je tako primerno.

Izjava.

Jaz podpisani Krajno Josip mlajši sem razžalil duhovniški stan z grdo besedo; obžalujem to žaljenje in se zahvaljujem gospodoma duhovnikoma v Gornjemgradu, da sta mi to žalitev odpustila.
V GORNJEMGRADU, dne 9. novembra 1907.

207 1 **Josip Krajnc.**

Darujte za „Narodni sklad“!

Službo išče

absolvent

štaj. dež. kmetijske šole, Gradec, zaradi prakse na večjem posestvu za dogovorjeno plačo. Vajen je v vseh strokah kmetijstva, kakor tudi večš slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravništvo „NARODNEGA LISTA“ pod Ekonom šte. 888:
210 8—1

Visokošolec

želi vstopiti v kako primerno neprenaporno službo. Naslov pove upravništvo „Narodnega Lista“ v Celju.

Izjava.

Jaz podpisana Ivana Tref, posestnica in gostilničarka v Ragoznici pri Ptuj, obžalujem, da sem g. Petra Zorko, posestnika v Žamancih, žalila brez vsacega povoda na njegovi časti, ga prosim tem potom za odpuščenje in se mu zahvaljujem, da je umaknil pri c. kr. okrajni sodnji v Ptuj vloženo ovadbo.

Ragoznica pri Ptuj, dne 29. oktobra 1907.
Ivana Tref.

RAZGLAS!

Pri celjskem okrajnem zastopu se bode nastavil eden **cestni mojster.**

Plača 1800 K, doklada za stanovanje 400 K, 4 petletnice a 120 K, za zunanja uradna poslovanja čez 5 km na dan 3 K. Službena opravila in predpisi kakor za c. kr. cestne mojstre.

Služba je prvo leto provizorična proti obojstranski enomesečni odpovedi.

Znanje obeh deželnih jezikov potrebno. Prošnje, katerim morajo biti priložena spričevala in dokaz dosedanje službe, se imajo do 1. decembra 1907 predložiti.

V Celju, dne 11. novembra 1907.
C. kr. vladni komisar celjskega okrajnega zastopa. 209 1

Trgovci pozor! Trgovina

z mešanim blagom v Slov. gor. edina poleg celkve in šole se da z blagom vred takoj v najem.

Kraj se izve pri UREDNIŠTVU.
206 2—1

IZJAVA.

Podpisani obžalujem, da sem nepremišljeno in krivično obdolžil **Jožefa Zorko, Ivana Matek** in **Antona Fürst** iz Rečice ob Savinji, da so kot udi načelstva hranilnice in posojilnice v Rečici društvenike ciganili s tem, da so po nepotrebnem zadolžnice obnavljali, ter se jim zahvalim za odstop od tožbe.

Gornjigrad, dne 7. septembra 1907.

Franc Zavolovšek

207 1

posestnik na Homcu.

Kdor želi kupiti **uro, srebrnino** ali **zlatnino**, naj se obrne na največjo in najcenejšo tvrdko

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga niklastih, jeklenih, srebrnih in zlatih žepnih ur, budilk, vsakovrstnih stenskih ur, srebrnih in zlatih prstanov, uhanov, zapestnic, verižic, priveskov itd. Velika izber **očal, naočnikov, zdravniških** in drugih **termometrov, barometrov, tehtnic za vino, mošt, žganje** itd. Prosim, **oglejte** si mojo trgovino in zalogo.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastonj in poštnine prosto.

102 **Točna postrežba!** **Nizke cene!** 26-8



Pristnega

Ljutomerčana

lastnega pridelka letnika 1906 in 1907 prodaja od 607 naprej liter po 52 do 64 vin.

Ivan Kočevar v Središču,
pošta in železn. postaja
Središče.

10—2

Dr. E. Volčič v Novem mestu (Rudolfovo :: Kranjsko) je uredil in izdal:

1. Civilnopravdni red in sodni pravilnik z drugimi civilnopravdnimi zakoni. Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem tvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvaškem jeziku. — Obseg XII in 909 strani; cena vezani knjigi 8 kron, poštnina 55 vinarjev. 83 10—10

2. Odvetniška tarifa vslovenskem in hrvaškem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 krona 80 vinarjev. — Knjigi se dobivate pri **dr. Volčiču in pri knjigotržcih.**

Ljutomerčana

zajamčeno pristno vino le iz ormožkega okraja raznih letnikov ima **veliko množino** po nizkih cenah **na prodaj**

Kletarsko društvo v Ormoži.

Pšenico kupuje po najvišji ceni
Alojz Kupec, mlinar
v St. Lovrenca, p. Sv. Pavel
pri Preboldu. 162 17-8

197 8-3

Jšče se kovač Pozor!

Darujte za Narodni sklad!

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

... občinske urade krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, učiteljske nastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 20

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba.

samec, vajen vseh kovaških del. Poleg vsega orodja v kovačnici je na razpolago tudi vodno kladivo (amer). Kovačnica se da v najem ali pa se sprejme kovač proti mesečni plači. Kje, se izve v uredništvu „NARODNEGA LISTA“.

Priporočam svojo izvrstno slivovko, rum, likerje kakor sploh vse špirituoze po najnižjih cenah. Pri odjemu 300 litrov pošljem sod franco.

M. STERMAN, zastopnik pivovarne bratov Reininghaus, Radgona.

(205) 2-1



SVARILO

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno si naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Trgovski hiši manufakturnega in modnega blaga na drobno in na **R. STERMECKI, CELJE** debelo založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup neprisljen. Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoj.

Svoji k svojim! 167 16-9 Svoji k svojim!

Franjo Bureš

urur, očalar in v Mariboru
zlatinar



Tegetthofova ulica šte. 33.

priporoča sl. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, daljnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvrše.

Zahtevajte v vseh tobakarnah! **Slovenci!** Zahtevajte v vseh prodajalnah!

Kupujte samo cigaretni papir in svalčične storžke izborne kakovosti

Cirila in Metoda

od katerega ima družba sv. Cirila in Metoda določene odstotke.

Edina zaloga za Spodnje Štajersko: „ZVEZNA TRGOVINA“ v Celju.



TOMAŽEVA ŽLINDRA

Pazite na zvezdno znamko ter varujte se manj vrednega izdelka.

je najcenejši in dokazano najboljši umetni gnoj, ki vsebuje fosforovo kislino; poraben za vsako vrsto rastlin in za vsako zemljo iz **tovaren za Tomasov fosfat v Berlinu.**

Glavni zastopnik za Spodnje Štajersko je trgovina z železnino in poljedelskimi stroji **„MERKUR“ P. Majdič Celje.**

Ceniki in poučni spisi zastoj. Kdor naroči cel vagon, dobi posebni popust.

Kdor gnoj s Tomaževo žlindro naj rabi tudi zraven kalijevo sol ali kajnit ki se dobi po najnižji ceni v trgovini z železnino „MERKUR“ P. Majdič, Celje

Gnojenje z umetnim gnojem se dvojno povrne, to pričajo dokazi. Ceniki in poučni spisi zastoj.